

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 22 maj 2003 *

I mål C-103/01,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av J. Schieferer, i egenskap
av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av W.-D. Plessing, B. Muttelsee-Schön
och H.-W. Rengeling, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: tyska.

med stöd av

Republiken Frankrike, företrädd av G. de Bergues och D. Colas, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient,

angående en talan om fastställelse av att Förbundsrepubliken Tyskland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 1 och 4 i rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning (EGT L 399, s. 18; svensk specialutgåva, område 13, volym 19, s. 129) genom att i vissa delstaters lagstiftning införa tilläggskrav för personlig skyddsutrustning för brandmän, trots att denna utrustning uppfyller kraven i nämnda direktiv och är försedd med CE-märkning,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Wathelet samt domarna D.A.O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (referent) och A. Rosas,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.-A. Rühl,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna har avgivit muntliga yttranden vid förhandlingen den 24 oktober 2002,

och efter att den 10 december 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 2 mars 2001, med stöd av artikel 226 EG väckt talan om fastställelse av att Förbundsrepubliken Tyskland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 1 och 4 i rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning (EGT L 399, s. 18; svensk specialutgåva, område 13, volym 19, s. 129) (nedan kallat PSU-direktivet) genom att i vissa delstaters lagstiftning införa tilläggskrav för personlig skyddsutrustning för brandmän, trots att denna utrustning uppfyller kraven i nämnda direktiv och är försedd med CE-märkning.

Tillämpliga bestämmelser

- 2 I artikel 1 i PSU-direktivet, i dess lydelse enligt rådets direktiv 93/68/EEG av den 22 juli 1993 (EGT L 220, s. 1; svensk specialutgåva, område 13, volym 24, s. 197), föreskrivs bland annat följande:

”1. Detta direktiv gäller personlig skyddsutrustning.

Det fastställer i fråga om sådan utrustning villkoren för hur den får släppas ut på marknaden och den fria rörligheten inom gemenskapen samt de grundläggande säkerhetskrav, som en personlig skyddsutrustning skall uppfylla för att skydda användarnas hälsa och säkerhet.

2. I detta direktiv menas med en personlig skyddsutrustning varje utrustning, som är avsedd att bäras eller hållas av en person till skydd mot en eller flera hälso- eller säkerhetsrisker.

Uttrycket personlig skyddsutrustning skall även täcka

- a) en enhet som utgörs av flera anordningar som har kombinerats av tillverkaren för att skydda en person mot en eller flera potentiella samtidiga risker,

- b) en skyddsanordning, fast eller löstagbar, som är kombinerad med en personlig utrustning som inte har skyddskaraktär och som bärs eller hålls av en person vid utförandet av en särskild uppgift, och

- c) utbytbara komponenter i personliga skyddsutrustningar som är väsentliga för en tillfredsställande funktion och som uteslutande används för sådan utrustning.

...

4. Detta direktiv gäller inte

- en personlig skyddsutrustning som täcks av ett annat direktiv som är avsett att uppfylla samma mål som detta direktiv i fråga om dels utsläppandet av produkter på marknaden, dels fri rörlighet för varor, dels säkerheten, och

- de kategorier av personlig skyddsutrustning som specificerats i förteckningen över undantagna produkter i bilaga 1 oberoende av vad som sägs i första strecksatsen.”

3 I artikel 4.1 i PSU-direktivet anges följande:

”Medlemsstaterna får inte begränsa, hindra eller förbjuda utsläppande på marknaden av personliga skyddsutrustningar eller komponenter till dem om de uppfyller bestämmelserna i detta direktiv och om de bär CE-märkning, vilket anger att de överensstämmer med alla bestämmelser i detta direktiv, inbegripet certifieringsförfarandena i kapitel II.”

- 4 Bilaga 1 i PSU-direktivet innehåller en uttömmande förteckning över kategorier av personlig skyddsutrustning (PSU) som inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv. Enligt punkt 1 i bilagan omfattas inte PSU som utformats och tillverkats speciellt för att användas av militära styrkor eller för att upprätthålla lag och ordning (hjälmars, sköldar etcetera).

Bakgrunden och det administrativa förfarandet

- 5 Kommissionen uppmärksammade att vissa tyska delstater hade antagit lagbestämmelser enligt vilka utrustning för brandkårer skulle uppfylla krav som inte förekom i PSU-direktivet. I Niedersachsen skall exempelvis säkerhetsbältena överensstämma med specifikationerna enligt en nationell teknisk standard. I Nordrhein-Westfalen krävs i lagstiftningen att hjälmarna skall certifieras av ett organ som inrättats i den delstaten.
- 6 Eftersom kommissionen ansåg att dessa bestämmelser stred mot artiklarna 1 och 4 i PSU-direktivet, sände den en formell underrättelse till den tyska regeringen den 19 mars 1998.
- 7 I sitt svar av den 25 maj 1998 gjorde den tyska regeringen gällande att organisationen av brandkårerna omfattas av delstaternas lagstiftningskompetens. Delstaterna anger i sin lagstiftning huruvida brandkårerna är organ som har till uppgift att svara för säkerheten eller den allmänna ordningen. Om så är fallet är PSU som uteslutande utformats eller tillverkats för denna typ av organ uteslutna från PSU-direktivets tillämpningsområde. Nämnade regering har gjort gällande att man följaktligen inte generellt kan hävda att de tyska brandmännen inte hör till militära styrkor eller styrkor som har till uppgift att upprätthålla lag och ordning. Bland annat utgör brandkårerna i Niedersachsen organ som har till uppgift att svara för säkerheten eller den allmänna ordningen. Säkerhetsbältena i fråga är speciellt avsedda för deras utrustning.

- 8 Denna förklaring godtogs inte av kommissionen, som den 21 oktober 1998 lämnade ett motiverat yttrande till Förbundsrepubliken Tyskland, i vilket den uppmanade denna stat att inom två månader från delgivningen av det motiverade yttrandet vidta de nödvändiga åtgärderna.
- 9 I skrivelse av den 18 december 1998 underrättade den tyska regeringen kommissionen om att regeringen hade sänt en skrivelse till delstaternas inrikesministerier, vilka däri anmodades att ändra sin lagstiftning om anskaffning av PSU för att anpassa den till gemenskapsrätten. Nämnda regering förklarade i en annan skrivelse av den 8 december 2000 att den fortfarande väntade på svar från delstaterna.
- 10 Det är mot denna bakgrund som kommissionen har väckt denna talan.

Talan

Yttranden till domstolen

- 11 Kommissionen har gjort gällande att PSU-direktivets tillämplighet uteslutande är avhängig av hur uttrycket ”militära styrkor eller styrkor för att upprätthålla lag och ordning” definieras i gemenskapsrätten och att det inte omfattar brandkårer. Hur brandmännen är organiserade i administrativt hänseende har härvid ingen betydelse i sig. Deras särskilda uppdrag skiljer sig från de uppgifter som militära styrkor eller styrkor som svarar för att upprätthålla lag och ordning har. Av det senare uttrycket framgår att det rör sig om en central del i utövandet av den offentliga makten.

- 12 Uttrycket "militära styrkor eller styrkor för att upprätthålla lag och ordning" avser krigsmakten och den väpnade ordningsmakten. De exempel som anges i den förteckning över undantag som förekommer i bilaga 1 till PSU-direktivet, det vill säga hjälmar och sköldar, medger, enligt kommissionen, preciseringen att det rör sig om insatsstyrkor som skall kunna förvara sig mot attacker från andra personer. PSU som tillverkats speciellt för dessa formeringar skall uppfylla de särskilda säkerhetskraven vid våldsamma sammanstötningar och är följaktligen inga varor som vanligen förekommer på marknaden. Så är inte fallet beträffande utrustning som inte har tillverkats speciellt för den allmänna brandkåren, utan för samtliga brandmän, inklusive dem som finns hos företag eller fabriker.
- 13 Allmänna och privata brandkårer har liknande uppgifter när de ingriper vid eldsvådor, explosioner, olyckor och naturkatastrofer. Den behörighet de har när det gäller att upprätthålla lag och ordning är således ingen central del i deras uppgifter. Denna behörighet har inte heller något samband med deras skyddsutrustning, som har utformats för att bekämpa bränder och för de andra uppgifter som är specifika för brandmän.
- 14 Den tyska regeringen har först försökt visa att det säkerhetsbälte som föranlett detta fördragsbrottsförfarande har utformats och tillverkats speciellt för att skydda brandmän mot de risker som de utsätts för under sin utbildning, vid övningar och insatser. Enligt denna regering innehåller den tekniska skrivelsen om nämnda säkerhetsbälte bestämmelser om bältets dimensioner, krav samt kontrollåtgärder. I skrivelsen föreskrivs också en skyldighet att förse bältet med ett märke. Att ett identiskt bälte, som bärs av samtliga brandmän under övningar eller insatser, används är av avgörande betydelse för att man skall kunna rädda sig själv, tredje man och, i synnerhet, kolleger i svårigheter. Med hjälp av dess säkerhetslina kan brandmän skydda sig mot risken för att falla från stegar och andra riskabla platser. Den tyska regeringen har angett att bältet är försett med en yxa med skyddshölster, enligt DIN 14924. Det är dessutom nödvändigt med detaljerade uppgifter om bältet, eftersom exempelvis räddningsinsatser endast kan genomföras med hjälp av för ändamålet avsedda och välspecificerade linor

och utrustning. Därför regleras användningen och tagandet i bruk av utrustning för brandmän genom bestämmelser som skall tillämpas enhetligt på federal nivå. Det är endast när alla har räddningsutrustning som motsvarar samma standarder för tillverkning och säkerhet som framgång för en insats baserad på samarbete mellan olika enheter kan garanteras.

- 15 Vad beträffar tolkningen av uttrycket ”styrkor för att upprätthålla lag och ordning” har den tyska regeringen hävdad att de befogenheter och uppgifter som brandkårerna i delstaterna har hör till den centrala delen i utövandet av den offentliga makten. De allmänna brandkårerna skall nämligen, enligt delstaternas lagar, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skydda allmänheten och enskilda mot sådana risker för deras liv, hälsa och egendom som bränder, explosioner, olyckor och andra akuta situationer, exempelvis naturkatastrofer, kan innebära. De allmänna brandkårernas insatser kan dessutom innefatta begränsningar av de grundläggande rättigheterna. För att kunna fullgöra sina uppdrag har brandkårerna verkställighetsbefogenheter, och de kan i förekommande fall bruka tvång mot egendom eller personer.

- 16 Den tyska regeringen har till stöd för en systematisk tolkning av bestämmelserna i PSU-direktivet hänvisat till rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet (EGT L 183, s. 1; svensk specialutgåva, område 5, volym 4, s. 146) och till rådets direktiv 89/656/EEG av den 30 november 1989 om minimikrav för säkerhet och hälsa vid arbetstagares användning av personlig skyddsutrustning på arbetsplatsen (tredje särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG) (EGT L 393, s. 18; svensk specialutgåva, område 5, volym 4, s. 187). De två direktiven innehåller minimiregler. Att det kan vara tillåtet att införa ytterligare eller andra villkor i fråga om utrustning är, enligt den tyska regeringen, av betydelse för PSU-direktivet. För att kunna tolka de tre direktiven på ett sammanhängande sätt måste man, i fråga om den fria rörligheten för varor, beakta bestämmelserna om skydd för arbetstagare som använder personlig skyddsutrustning.

- 17 Den tyska regeringen har dessutom gjort en jämförelse med bestämmelserna i EG-fördraget om den fria rörligheten för arbetstagare. Enligt artikel 48.4 EG (nu artikel 39.4 EG i ändrad lydelse) skall bestämmelserna om den fria rörligheten för arbetstagare inte tillämpas på någon anställning som innefattar ett direkt eller indirekt deltagande i utövandet av offentlig makt och i uppgifter som syftar till att ta till vara statens eller annan offentlig verksamhets allmänna intressen. I likhet härmed är det, enligt denna regering, de uppgifter som brandkårerna tilldelats som är avgörande när det gäller tolkningen av undantagen i PSU-direktivet.
- 18 Den tyska regeringen har dessutom gjort gällande att den, såvitt avser tolkningen av undantagsbestämmelsen i PSU-direktivet, har ett utrymme för skönsmässig bedömning vid fastställandet av dels ordningsmaktens uppgifter vid utövandet av den offentliga makten, dels skyddsnivån beträffande PSU som tillverkas för ordningsmakten.
- 19 Vid tolkningen av artikel 1.4 i PSU-direktivet, jämförd med punkt 1 i bilaga 1 till direktivet, skall man för övrigt iaktta de principer för behörighetsutövning som utgörs av de i artikel 3b andra och tredje styckena i EG-fördraget (nu artikel 5 andra och tredje styckena EG) fastslagna principerna om subsidiaritet respektive proportionalitet.
- 20 Kommissionen delar inte den tyska regeringens uppfattning att direktivet skall tolkas systematiskt. Kommissionen har härvid gjort gällande att föreskrifterna i PSU-direktivet framför allt skall prövas med hänsyn till den inre marknaden, eftersom det rör sig om ett direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning. För att underlätta den fria rörligheten för varor fastställs i direktivet de grundläggande krav som PSU skall uppfylla.

- 21 De av den tyska regeringen åberopade direktiven 89/391 och 89/656 syftar emellertid till att förbättra arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet, och de innehåller minimiregler om säkerhet och hälsoskydd vid arbetstagarnas användning av PSU. Dessa direktiv skall inte tillämpas på brandmännens skyddsutrustning, såsom framgår av artikel 2.2 i direktiven.
- 22 Den franska regeringen har gjort gällande att tolkningen av uttrycket "PSU som har utformats och tillverkats speciellt för att användas av militära styrkor eller för att upprätthålla lag och ordning (hjälm, sköldar etc.)" inte avser frågan huruvida de som använder utrustningen i fråga kan kvalificeras som krigs- eller ordningsmakten, utan huruvida den aktuella utrustningen är speciellt avsedd för militära eller polisiära ändamål. För att bemöta den tyska regeringens argument måste man följaktligen bevisa att utrustningen i fråga inte endast kan användas för militära eller polisiära ändamål.
- 23 Kommissionens resonemang kan emellertid medföra att den blandar sig i krigsmaktens organisation, som uteslutande faller under medlemsstaternas behörighet. Enligt den franska regeringen strider resonemanget mot domstolens rättspraxis och mot Fördraget om Europeiska unionen, enligt vilket frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken omfattas av den andra pelaren.

Domstolens bedömning

- 24 Domstolen understryker inledningsvis att det av sjätte skälet i ingressen i PSU-direktivet framgår att syftet med direktivet, samtidigt som direktivet medför harmonisering av nationella bestämmelser om PSU, är att säkerställa den fria rörligheten för dessa produkter utan att sänka redan gällande skyddsnivå i medlemsstaterna, när denna nivå är motiverad.

- 25 Det anges i sjunde skälet i PSU-direktivet att bestämmelserna om utförandet och tillverkningen av PSU, som finns i direktivet, är grundläggande särskilt för strävanden att garantera en säkrare arbetsmiljö.
- 26 För att ta hänsyn till målsättningar om hälsa, om säkerhet i arbetet och om skydd för användarna föreskrivs i artikel 3 i PSU-direktivet att PSU på vilken direktivet är tillämpligt skall uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som anges i bilaga 2 i direktivet.
- 27 Punkt 3.1.2.2 i nämnda bilaga 2 innehåller speciella krav för att förhindra fall från höjd, punkt 3.6 i bilagan rör skyddet mot hetta eller brand, och punkt, 3.10.1 handlar om andningsskydd.
- 28 Härav följer att bland annat sådana speciella risker som brandmän utsätts för beaktas i PSU-direktivet genom att det där föreskrivs grundläggande säkerhetskrav som skall vara uppfyllda beträffande PSU som är ämnad för brandmännens skydd.
- 29 De överväganden som hänger samman med de risker som brandmän utsätts för under deras utbildning, övningar och insatser kan följaktligen inte i sig medge något undantag från bestämmelserna i PSU-direktivet.
- 30 PSU-direktivet utgör för övrigt inget hinder för att en medlemsstat kräver att brandkårerna bär på räddningsutrustning som för samtliga motsvarar samma standarder i fråga om tillverkning och säkerhet, i syfte att säkerställa utrustningens förenlighet.

- 31 Av artikel 1.4 i PSU-direktivet följer dessutom att PSU som är avsedd att användas av brandkårer endast faller utanför direktivets tillämpningsområde om den kan anses ha utformats och tillverkats speciellt för att användas av styrkor för att upprätthålla lag och ordning i den mening som avses i punkt 1 i bilaga 1 till nämnda direktiv.
- 32 Eftersom denna bestämmelse utgör ett undantag från principen om fri rörlighet för varor, såsom denna slås fast i artikel 30 i EG-fördraget (nu artikel 28 EG i ändrad lydelse) och, såvitt avser PSU, genomförs i artikel 4.1 i PSU-direktivet, skall den tolkas restriktivt (se, beträffande undantagen i artikel 36 i EG-fördraget (nu artikel 30 EG i ändrad lydelse), dom av den 25 januari 1977 i mål 46/76, Bauhuis, REG 1977, s. 5, punkt 12, svensk specialutgåva, volym 3, s. 267, och, mera generellt, av den 7 oktober 1985 i mål 199/84, Migliorini och Fischl, REG 1985, s. 3317, punkt 14).
- 33 I detta hänseende följer det av domstolens fasta rättspraxis att gemenskapsrättsliga begrepp i princip inte skall definieras med utgångspunkt i en eller flera nationella rättsordningar, om inte annat uttryckligen anges (dom av den 14 januari 1982 i mål 64/81, Corman, REG 1982, s. 13, punkt 8, och av den 2 april 1998 i mål C-296/95, Emu Tabac m.fl., REG 1998, s. I-1605, punkt 30).
- 34 Punkt 1 i bilaga 1 till PSU-direktivet innehåller ingen uttrycklig hänvisning till nationella rättsordningar.
- 35 I nämnda bestämmelse definieras dessutom undantaget från PSU-direktivets tillämpningsområde genom att det hänvisas till den precisa uppgiften att upprätthålla den allmänna ordningen. PSU som på detta sätt faller utanför direktivets tillämpningsområde skall ha utformats och tillverkats speciellt för fullgörandet av denna uppgift.

- 36 Brandkårernas uppgifter består i regel i att rädda personer och egendom i händelse av trafikolyckor, explosioner, översvämningar eller andra katastrofer. Dessa uppgifter skiljer sig från dem som ankommer på de styrkor vars huvuduppgift är att upprätthålla den allmänna ordningen.
- 37 PSU, som är avsedd att skydda brandmän mot de risker som de utsätts för i utövandet av de uppgifter som de, enligt vad som har angetts, vanligen har, skall följaktligen inte anses ha utformats och tillverkats speciellt för att upprätthålla den allmänna ordningen.
- 38 De skyddsbehov som de allmänna brandkårerna har, i utövandet av sina vanliga uppgifter, skiljer sig inte från dem som brandkårer med en privaträttslig ställning har, även om de senare saknar befogenheter att utöva offentlig makt.
- 39 Brandkårerna skulle däremot omfattas av undantaget i punkt 1 i bilaga 1 till PSU-direktivet, om de i bestämda fall skulle vara skyldiga att bidra till att upprätthålla den allmänna ordningen och om de för detta ändamål var försedda med PSU som utformats och tillverkats speciellt för fullgörandet av denna uppgift.
- 40 Denna slutsats gäller emellertid inte den PSU som är aktuell i detta mål. Förbundsrepubliken Tyskland har nämligen inte påstått att säkerhetsbältena och hjälmarna i fråga var avsedda att skydda brandmännen i sådant utövande som inte avser deras vanliga uppgifter.

- 41 Av detta följer att PSU som har utformats och tillverkats för att användas av brandmän vid utövandet av sådana uppgifter som anges i punkt 36 i denna dom inte omfattas av den förteckning över undantag som förekommer i punkt 1 i bilaga 1 till PSU-direktivet.
- 42 Denna bedömning påverkas inte av vad svaranden har anfört angående direktiven 89/391 och 89/656. Dessa direktiv, som har antagits med stöd av artikel 118a i EG-fördraget (artiklarna 117—120 i EG-fördraget har ersatts av artiklarna 136 EG—143 EG), har nämligen till syfte att förbättra arbetstagares hälsa och säkerhet. Att dessa direktiv innehåller minimiregler och medger bestämmelser som innebär ett bättre skydd för arbetstagarna är förenligt med dessa direktiv.
- 43 PSU-direktivet har däremot antagits med stöd av artikel 100a i EG-fördraget (nu artikel 95 EG i ändrad lydelse). För att uppnå syftet att säkerställa den fria rörligheten för PSU mellan medlemsstaterna, krävs det att nämnda direktiv medför att medlemsstaterna inte får förbjuda, begränsa eller hindra utsläppande på marknaden av nämnda utrustning, om den uppfyller bestämmelserna i direktivet och om den är försedd med CE-märkning.
- 44 Förbundsrepubliken Tyskland har heller inte stöd av artikel 48.4 i EG-fördraget. Denna bestämmelse medför visserligen att anställning i offentlig tjänst utesluts från tillämpningsområdet för den fria rörligheten för arbetstagare, om anställningen direkt eller indirekt innefattar myndighetsutövning och fullgörande av arbetsuppgifter som har till mål att skydda statens eller annan offentlig verksamhets allmänna intressen (se dom av den 17 december 1980 i mål 149/79, kommissionen mot Belgien, REG 1980, s. 3881, punkt 10, svensk specialutgåva, volym 5, s. 427, och av den 2 juli 1996 i mål C-290/94, kommissionen mot Grekland, REG 1996, s. I-3285, punkt 2). I bestämmelsen anges emellertid inget om räckvidden av ett undantag i ett direktiv som har till syfte att underlätta den fria rörligheten för varor och som innebär att endast sådan PSU som har utformats och tillverkats speciellt för att användas av militära styrkor eller för att

upprätthålla lag och ordning utesluts. Detta undantag omfattar uppenbarligen inte all PSU som används av personer som utövar offentlig makt eller som har till uppgift att skydda statens allmänna intressen.

- 45 Vad beträffar det utrymme för skönsmässig bedömning som svaranden anser sig ha, kan det konstateras att detta utrymme inte kan gå längre än de gränser som anges i den bestämmelse som innehåller undantaget i fråga. Även om det är riktigt att medlemsstaterna får fastställa de uppgifter och befogenheter som ordningsmakten skall tilldelas, liksom dess skyddsnivå, följer härav inte att de dessutom har rätt att använda sina egna definitioner av PSU vid tillämpningen av undantaget i fråga.
- 46 PSU-direktivet innebär inte heller att det bortses från vare sig subsidiaritetsprincipen eller proportionalitetsprincipen genom harmoniseringen av nationella bestämmelser om PSU, vilken utrustning är avsedd att skydda brandmännen när de utför sina vanliga uppgifter.
- 47 När det gäller subsidiaritetsprincipen förhåller det sig nämligen så att de nationella bestämmelserna i fråga skiljer sig väsentligt från en medlemsstat till en annan. Såsom det konstateras i femte skälet kan de sålunda utgöra ett handelshinder med direkta följder för upprättandet av en väl fungerande gemensam marknad. Det är endast gemenskapslagstiftaren som kan harmonisera dessa olika bestämmelser, med hänsyn till harmoniseringens omfattning och verkan (se, för ett motsvarande synsätt, dom av den 10 december 2002 i mål C-491/01, British American Tobacco (Investments) och Imperial Tobacco, REG 2002, s. I-11453, punkterna 180—182).
- 48 Beträffande proportionalitetsprincipen kan det konstateras att bedömningen att PSU som är avsedd för att skydda brandmän skall omfattas av PSU-direktivets

tillämpningsområde är ämnad att säkerställa den fria rörligheten för nämnda utrustning mellan medlemsstaterna, och den går inte längre än vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte. Denna bedömning kränker inte dessa staters behörighet att fastställa brandkårernas uppgifter och befogenheter samt att säkerställa brandmännens personliga skydd. Bedömningen utgör inte heller någon kränkning av krigs- eller ordningsmaktens organisation, såsom den franska regeringen har hävdad.

- 49 Eftersom undantaget i punkt 1 i bilaga 1 till PSU-direktivet inte är tillämpligt i detta fall, hade delstaterna enligt artikel 4.1 i direktivet inte rätt att införa tilläggskrav för PSU som uppfyller villkoren i bestämmelserna i detta direktiv och som är försedd med CE-märkning.
- 50 Av det ovan anförda följer att Förbundsrepubliken Tyskland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 1 och 4 i PSU-direktivet genom att i vissa delstaters lagstiftning införa tilläggskrav för personlig skyddsutrustning för brandmän, trots att denna utrustning uppfyller kraven i nämnda direktiv och är försedd med CE-märkning.

Rättegångskostnader

- 51 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Förbundsrepubliken Tyskland skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Förbundsrepubliken Tyskland har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas. I enlighet med artikel 69.4 första stycket i rättegångsreglerna skall Republiken Frankrike bära sin rättegångskostnad.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

följande dom:

Förbundsrepubliken Tyskland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 1 och 4 i rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning genom att i vissa delstater lagstiftning införa tilläggskrav för personlig skyddsutrustning för brandmän, trots att denna utrustning uppfyller kraven i nämnda direktiv och är försedd med CE-märkning.

Wathelet

Edward

La Pergola

Jann

Rosas

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 22 maj 2003.

R. Grass

M. Wathelet

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen